

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky

Agentúra Ministerstva školstva SR pre štrukturálne fondy EÚ

Ministerstvo zdravotníctva SR

Prioritná os:	1 Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy
Opatrenie:	1.1 Premena tradičnej školy na modernú
Prijímateľ:	Základná škola s materskou školou kráľa Svätopluka Šintava
Názov projektu:	Šintava- moderná základná škola s veľkomoravskou tradíciou
Kód ITMS projektu:	26110130112
Aktivita, resp. názov seminára	1.1 Tvorba a inovácia vzdelávacieho programu školy

ZŠ s MŠ kráľa Svätopluka Šintava

Školský vzdelávací program

ISCED 2

UČEBNÉ OSNOVY

GEOGRAFIA

Vypracované podľa: ŠVP Geografia (Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť), Príloha ISCED 2, 2010

Príloha č.: UO – GEO

Časový rozsah výučby: 5. roč.: 2 hodiny týždenne/66 hodín ročne
6. – 9. roč.: 1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Vypracovala: Mgr. Jana Šimonová

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme. Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehľbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom. Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť.

Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a i. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov, nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a i. Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíšstvom, obyvateľmi a ich výtvormi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU GEOGRAFIA

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Patria medzi ne:

- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).
- Práca s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku). Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby (textové a dátové zdroje v tlačenej či digitálnej podobe).

Získané poznatky systemizovať do oblastí fyzickej a humánnej geografie.

Poznatky fyzickej geografie sú v oblasti prírodných charakteristík Zeme. Získané informácie využije žiak pri správnom pochopení vzniku a vývoji hlavných povrchových tvarov, pri porovnávaní a využívaní nerovností zemského povrchu napríklad i turistike, ale aj pri rozhodovaní umiestňovania aktivít v rozvoji regiónov – dopravných sietí, prípadne ťažbe nerastných surovín. Poznať vplyv a účinok vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme umožnia ľuďom chrániť sa pred živelnými pohromami. To isté platí aj pri poznaní zákonitostí počasia v rôznych podnebných oblastiach sveta.

V oblasti humánnej geografie sa vyučovanie zameriava na človeka na Zemi, na premeny, ktorými ovplyvnil krajinu. Porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek (vrátane kultúrnych aspektov). Zhodnotiť perspektívy rozvoja pre budúcnosť (vývoj počtu obyvateľstva, rozvoja sídel, hospodárstva a i.).

- Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice, ale aj odborné a populárnovedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie. Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného, jeho spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov považujeme za základné vyjadrovacie prostriedky geografie.
- V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou.
- Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie, projekty na inventarizáciu predpokladov rozvoja regiónov a pod.
- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.).

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vo vyučovacom predmete zemepis = geografia využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií (schopností) výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (text, hovorené slovom) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne (medziľudské) a intrapersonálne (osobnostné) spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri vzdelávaní,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy a informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,

- posudzovať riešenie daného spoločenského problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- opravovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA PREDMETU

Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu. Hodnotenie sa považuje za akt objektívnej spätnej väzby, motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého seba obrazu žiaka.

Na hodnotenie žiakových výsledkov sa odporúča využívať:

- Ústne skúšanie: odpoveď
- Písomné skúšanie: tematické testy
- Praktické skúšanie: práca s mapou, orientácia na mape.
- Projekt: každý žiak vypracuje 1 projekt za školský rok (vo forme prezentácie, referátu, plagátu a pod.)

Stupnica tematických testov

100 % -	90 %	výborný
89 % -	75 %	chválitebný
74 % -	50 %	dobry
49 % -	25 %	dostatočný
24 % -	0 %	nedostatočný

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie.

OBSAH VZDELÁVANIA

Hlavné témy, pokiaľ to ich charakter umožňuje, sú interpretované cez regióny. Bázou geografického vzdelávania je regionálna geografia, pričom poznatky z fyzickej a humánnej geografie sú zaradené priamo v regióne – krajine – kontinente či v oceáne, kde sa vyskytujú, čiže sú dominantné. Primeraná kombinácia všeobecných a konkrétnych regionálnych tém podnieti na kvalitnejšie sprostredkovanie a osvojenie geografických poznatkov, ktoré možno sumarizovať do okruhov (hlavných tém):

Zem ako planéta vo vesmíre

Získať poznatky o Zemi, tvare a jej pohyboch a uvedomiť si vplyv slnečnej energie ako základnej podmienky pre život ľudí. Riešiť problémové úlohy, vysvetliť zmeny v prírode počas roka, súvislosti vzniku podnebných a rastlinných pásiem s rozdielnym množstvom dopadajúceho slnečného žiarenia, ktoré je ovplyvnené tvarom Zeme.

Priestor na Zemi a jeho zobrazovanie

Používať mapy pri orientácii v teréne (turistické mapy, automapy, plány miest, tematické mapy) Vedieť sa orientovať na mapách – získavať a aplikovať z nich údaje v bežnom živote. Používať mapy pri získavaní informácií o danej lokalite. Vedieť nájsť mapu na internete a orientovať sa v nej, získavať informácie z dát.

Vzťah medzi zložkami krajiny

Vedieť vysvetliť prírodný charakter jednotlivých oblastí na Zemi, pochopiť fungovanie zložiek krajiny v danej oblasti, porozumieť odlišnostiam krajiny a tomu prispôbiť svoj život. V tejto téme sa maximálne uplatňuje systémový prístup a príčinnonásledné vzťahy. Vplyv podnebia na povrch, na rastlinstvo a živočíšstvo, význam vody (činnosť rieky, jazerá a i.).

Vzťah medzi krajinou a človekom

Posúdiť život človeka v priestore, tvorený vzájomnými vzťahmi medzi prírodou a spoločnosťou. Podmieňuje ho znalosť podmienok, ktoré príroda dáva človeku a ovplyvňuje ho. Zároveň uvedomenie si človeka, do akej miery môže využívať prírodu, aby prežil. Vznik chránených území, národných parkov. Využívanie prírodných zdrojov človekom.

Ľudia na Zemi a vzťahy medzi ľuďmi

Zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi, podmienky v jednotlivých častiach Zeme a ich vhodnosť pre život človeka, vzájomné ovplyvňovanie starých a nových kultúr, existenciu rôznych kultúr vedľa seba. Vzbudiť snahu zaujímať sa o kultúru ľudí žijúcich v rôznych oblastiach sveta, porozumieť jej a akceptovať hodnoty iných kultúr pri zachovaní svojej vlastnej identity ako predpoklad kvalitného reagovania na možné spolupráce.

Regióny Zeme

Komplexne hodnotiť regióny z hľadiska ich prírodných a kultúrnych a i. charakteristík, možností rozvoja, poznať miestny región, možnosti jeho rozvoja, byť schopný prispieť k rozvoju miestneho regiónu.

Rozdelenie obsahu do ročníkov v základnej škole

V 5. ročníku sú obsahom štúdia geografie základné zákonitosti, ktoré sú interpretované v praktickej rovine a poskytované motivačným spôsobom.

Obsah učiva v ročníkoch 6. – 9. sa opiera o spoznávanie jednotlivých regiónov Zeme systémom od najvzdialenejších oblastí po najbližšie (nadväzuje na základy geografických poznatkov z vlastivedy). V úvode každého ročníka sú vstupné praktické témy, ktoré napomáhajú porozumieť vybranej problematike. Každý z regiónov je rozdelený na tri vzájomne previazané organické súčasti:

- a) Základné informácie o regióne v kontexte planéty Zem.
- b) Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí regiónu a ich porovnanie so Slovenskom (miestnou krajinou)
- c) Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regióne

5. ročník Tematické celky

- I. Objavovanie Zeme a vesmíru
- II. Povrch Zeme, svetadiely a oceány
- III. Mapa a glóbus
- IV. Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda
- V. Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek
- VI. Projekt – Prezentácia najkrajších miest na Zemi

6. ročník Tematické celky

- I. Planéta Zem
- II. Austrália a Oceánia – najvzdialenejší kontinent
- III. Amerika – Nový svet
- IV. Projekt – Austrália, Oceánia, polárne oblasti a Amerika

7. ročník Tematické celky

- I. Premeny Zeme
- II. Afrika
- III. Ázia
- IV. Projekty – Afrika, Ázia

8. ročník Tematické celky

- I. Európa náš svetadiel
- II. Projekt - Európa

9. ročník Tematické celky

- I. Geografia v bežnom živote
- II. Slovensko
- III. Projekt

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PRE 5. – 9. ROČNÍK

Vzdelávací štandard

PLANÉTA ZEM

Témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Spôsobilosti
ZEM VO VESMÍRE	Planéta Zem, slnečná sústava, tvar Zeme, glóbus, obeh Zeme okolo Slnka, rotácia Zeme okolo osi, dôsledky rotácie a obehu.	Opísať tvar Zeme podľa glóbusu. Predviesť s glóbusom rotáciu Zeme okolo osi a obeh Zeme okolo Slnka. Vysvetliť príčiny striedania dňa a noci a ako to súvisí s otáčaním Zeme okolo osi. Poznať čas otočenia Zeme okolo osi a obehu okolo Slnka.	
ZEM NA GLÓBUSE, ZEM NA MAPE, PRÁCA S MAPOU, ČÍTANIE MAPY, GEOGRAFICKÉ INFORMÁCIE, ZDROJE ÚDAJOV	Zemská os, severný pól, južný pól, rovník, severná pologuľa, južná pologuľa, geografická sieť súradníc, rovnobežky, poludníky, nultý poludník, dátumová hranica, obratník Raka, obratník Kozorožca, severný polárny kruh, južný polárny kruh, východná a západná pologuľa, svetové strany, geografická poloha, geografické súradnice. Orientácia na mape, čítanie mapy, získavanie údajov z mapy, zakresľovanie	Na glóbusu určiť zemskú os, severný pól, južný pól. Schematicky zakresliť zemeguľu, vyznačiť na nej severný pól, južný pól a zemskú os. Znázorniť obeh Zeme okolo Slnka pomocou glóbusu a podľa nákresu Určiť svetové strany na mape a v teréne. Zdôvodniť vytvorenie geografickej siete a opísať ju. Vysvetliť pojmy rovník, poludník a používať ich pri práci s mapou a glóbusom. Na nákrese pomenovať časti Zeme: severná pologuľa, južná	Čítať základné údaje z mapy. Opísať, čo zobrazuje mapa podľa jej legendy v rôznych mierkach. Do obrázka, ktorý predstavuje zemeguľu, dokresliť zemskú os a vyznačiť určené poludníky a rovnobežky. Farebne vyznačiť nultý poludník, rovník. Vedieť čítať a interpretovať údaje z máp, plánov a iných zdrojov.

	údajov do mapy. Legenda mapy – symboly, znaky. Mierka mapy – grafická, číselná (vzdialenosti na mape).	pologuľa, západná pologuľa, východná pologuľa. Na glóbose opísať priebeh rovnobežiek, poludníkov, rovníka, polárnych kruhov, obratníkov, nultého poludníka. Opísať geografickú sieť. Určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami.	
POVRCH ZEME – OCEÁNY A SVETADIELY, ROZLOŽENIE OCEÁNOV A SVETADIELOV NA ZEMI	Oceány – Tichý oceán, Atlantický oceán, Indický oceán, Severný ľadový oceán. Svetadiely – Európa, Ázia, Afrika, Amerika, Austrália, Antarktída.	Porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach (pologuliach), vymenovať a ukázať na mape a glóbose oceány, svetadiely.	
CESTY OBJAVITEĽOV RÔZNYCH ČASTÍ SVETA			Diskutovať o cestách objaviteľov objaviteľov rôznych častí Zeme

SVETADIELY

Témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Spôsobilosti
POLOHA		Určiť na mape polohu vybraného regiónu geografickými súradnicami (vzhľadom za základné	

		rovnobežky a poludníky)	
ČLENITOSŤ POBREŽIA	Ostrovy, polostrovy, zálivy, prieplyvy, prielivy, súostrovia	Určiť rozdiel medzi ostrovom a polostrovom. Ukázať na mape ostrovy, polostrovy, moria, zálivy, prielivy, prieplyvy. Vysvetliť rozdiel medzi prielivom a prieplyvom	
POVRCH: POHORIA, NÍŽINY, KOTLINY, SOPEČNÁ ČINNOSŤ, ZMETRASENIA	Pohoria, nížiny, náhorné plošiny, sopky, panvy, priekopové prepadliny.	Odlíšiť nížiny a vysočiny. Určiť na mape vybrané povrchové celky. Opísať ich polohu. Orientovať sa bez problémov na mape. Poznať názvy najvyšších vrchov pohorí, vedieť ich porovnať podľa výšky. Porozprávať zaujímavosti o nástrahách vysokých pohorí. Určiť na mape sopečné oblasti, najvyššie položenú náhornú plošinu na svete, najvyššie pohorie na svete, oblasti zemetrasení. Opísať ich výnimočnosť. Vysvetliť, ako vzniká sopečná činnosť, zemetrasenie na základe pohybu zemských	Uviesť príklady živelných pohrôm vo svete a diskutovať o možnostiach predchádzať im.

		krýh. Určiť na mape sopečný pás a ktoré oblasti sveta sú najviac ohrozené.	
<p> PODNEBIE PODNEBNÉ PÁSMA PODNEBNÉ ČINITELE ROZMANITOSŤ PODNEBIA V RÔZNYCH ČASTIACH SVETA </p>	<p> Podnebné pásma – studené polárne, mierne, (subtropické), tropické. Na podnebie vplyva – geografická poloha, vetry, morské prúdy, vzdialenosť od oceána, nadmorská výška. Monzúny, pasáty, snežná čiara. Tematické mapy – podnebie, klimatické diagramy, zisťovanie údajov z tematických tabuliek. </p>	<p> Určiť a ukázať na mape rozloženie podnebných pásiem v jednotlivých oblastiach sveta podľa geografickej šírky. Zdôvodniť pásmovitosť podnebia v súvislosti s množstvom slnečného žiarenia dopadajúceho na rôzne miesta na Zemi. Porovnať pôsobenie, ako ovplyvňuje geografická šírka, vzdialenosť od oceána, nadmorská výška, morské prúdy na podnebie jednotlivých svetadielov alebo ich časti. Určiť na mape monzúnové oblasti a opísať význam monzúnových dažďov pre spoločnosť aj hrozby povodní. Porovnať nadmorskú výšku snežnej čiary na </p>	<p> Vedieť čítať klimatické diagramy Opísať podľa mapy (a poznatkov z rôznych zdrojov) podnebie rôznych miest na svete, napríklad Aljaška, Florida, západné pobrežie Ameriky, východné pobrežie Austrálie a pod. </p>

		rôznych miestach na svete. Zdôvodniť rozdiely. Zdôvodniť prečo sa na vrchole vysokých pohorí nachádza sneh, hoci ležia v blízkosti rovníka, porovnať s oblasťou v Škandinávskych vrchoch.	
VODSTVO	Volga, Dunaj, Rýn, Pád, Odra, Tiber, Temža, Seina, Ženevské jazero, Balaton, Ladožské jazero. Murray, Darling, Eyrovo jazero. Morské prúdy – Labradorský, Severoatlantický (Golfský), Peruánsky (Humboldtov), Kuro-Šio.	Určiť na mape toky riek, polohu jazier, a vodopádov. Vysvetliť vznik morských prúdov a ich vplyv na podnebie prilahlých pevnín. Porovnať vplyv Labradorského, Golfského a Peruánskeho prúdu. Odlíšiť teplé morské prúdy a studené morské prúdy. Charakterizovať obeh vody v prírode Vysvetliť činnosť riek na príkladoch (doliny riek, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, delta). Porovnať činnosť riek a činnosť ľadovca (tvar dolín). Vznik ľadovcových jazier. Charakterizovať a na príkladoch uviesť rôzne typy jazier (sopečné, ľadovcové, tektonické, hradené).	
RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠSTVO	Typy krajín na Zemi – príčiny	Určiť podľa mapy rozloženie typov krajín (rastlinných a	Diskutovať ktoré zvieratá sú chránené v

	<p>pásmovitosti. Tundra, ihličnaté lesy, listnaté lesy, prémie, stepi, pampy, savana, stredozemné kroviny, dažďový les Národné parky – Yellowstonský, Yosemitejský, Serengeti, KrugeroV národný park, Veľká útesová bariéra, Sagarmatha, Tatranský národný park</p>	<p>živočíšnych pásiem) na Zemi v rôznych oblastiach sveta. Vysvetliť ako súvisí rozloženie rastlinných a živočíšnych pásiem s podnebnými pásmami. Opísať zásahy človeka do prírody v minulosti a v súčasnosti. Rozdeliť na kladné a záporné príklady. Opísať polohu národných parkov</p>	<p>národných parkoch a aké problémy sú spojené s ochranou zvierat. Uviesť činnosti, ktoré spôsobujú narušenie prírodného prostredia jednotlivých svetadielov a navrhnúť niektoré možnosti zlepšenia tohto stavu</p>
<p>OBÝVATEĽSTVO A SÍDLA</p>	<p>Rozmiestnenie obyvateľstva. Hustota obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva (rasová, náboženská, veková, podľa pohlavia). Mesto, vidiecke sídlo. Určovanie miest na Zemi geografickými súradnicami. Veľkosť miest. Urbanizácia. Pôvodní obyvatelia, miešanie kultúr.</p>	<p>Charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva na jednotlivých svetadieloch Určiť oblasti husto osídlené a riedko osídlené a uviesť dôvody ich osídlenia (na príkladoch Amazonská nížina, východné pobrežie USA, oblasť Mexického zálivu, východné pobrežie Austrálie, severné pobrežie Afriky). Určiť polohu ľubovoľných miest na Zemi podľa mapy – geografickými súradnicami. Na obrysovej mape pomenovať všetky štáty Európy a ich hlavné mestá a vybrať štáty</p>	<p>Diskutovať o možnostiach Spoznávania jednotlivých kultúr navzájom Pripraviť prezentáciu o živote ľudí v extrémnych Prírodných podmienkach Na základe odborných článkov, médií, internetu porovnať na akej úrovni žili staré civilizácie v jednotlivých častiach Zeme a ktoré objavy sme od nich prevzali. Podľa novín, časopisov si pripraviť stručné informácie o konfliktoch v jednotlivých častiach Zeme -</p>

		<p>Zeme a ich hlavné mestá. Opísať život pôvodných obyvateľov a ich vzťah k príst'ahovalcom. Na politickej mape určiť polohu vybraných štátov a ich hlavných miest. Vysvetliť, ako prírodné pomery ovplyvňujú život obyvateľstva, napríklad v oázach, vo vysoko položených oblastiach Ánd, tropickom pralese v Brazílii a i. Poznať históriu osídľovania Ameriky, Afriky, Austrálie, Ázie, Opísať civilizácie, ktoré žili na pôvodom území – Mayovia, Inkovia, Aztékovia, Eskimáci, Austrálii domorodci. Vedieť odlíšiť štruktúru obyvateľstva vybraných regiónov Zeme (opísať ich pomocou grafov).</p>	<p>povedať aj svoj názor na prezentáciu v médiách, či je objektívna a na základe akých znakov</p>
<p>AKTIVITY ČLOVEKA</p>	<p>Hospodárstvo – ťažba nerastných surovín, poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, lužby, obchod Cestovný ruch (exkurzia, exkurzná trasa)</p>	<p>Stručne charakterizovať Najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka a odlíšiť ich. Ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny Zeme.</p>	<p>Navrhnuť trasu výletu po Zaujímavých miestach. Vytvoriť návrh exkurznej trasy po Európe so Zastávkami v zaujímavých častiach Európy.</p>

		Charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Zeme. Vymenovať a určiť na mape oblasti vhodné pre cestovný ruch. Cestovný ruch (přímořské oblasti Stredozemného mora, horské oblasti Álp, kultúrnohistorické strediská). Uviest', v ktorých štátoch sa nachádzajú známe stavby alebo kultúrne pamiatky.	Určiť možnosti využitia jednotlivých oblastí a miest v Európe na rozvoj cestovného ruchu. Na príklade Modelového regiónu vytvoriť podrobnú Charakteristiku regiónu
--	--	---	--

SLOVENSKO

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Spôsobilosti
Poloha Slovenska		Určiť na mape polohu Slovenska zemepisnými súradnicami.	
POVRCHOVÉ CELKY	Pohoria: nížiny a kotliny	Na mape ukázať povrchové celky Slovenska a charakterizovať ich polohu a porovnať nadmorskú výšku podľa mapy Stručne opísať vznik slovenských pohorí Charakterizovať rozloženie nížin a kotlin na Slovensku a ich význam pre obyvateľstvo.	
PREMENY POVRCHU SLOVENSKA	Vonkajšie činitele pôsobiace na povrch a príklady ich činnosti pri	Opísať a ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch v jednotlivých	

	<p>tvarování zemského povrch (pieskové presypy, sprašové nánosy, skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, pleso, meander, mŕtve rameno, močariská, jaskyne).</p>	<p>častiach Slovenska a uviesť ich príklady. Vysvetliť na príkladoch ako vzniká skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, sprašové nánosy, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, jazerá a vymenovať príklady.</p>	
<p>PODNEBIE</p>	<p>Podnebné činitele Vplyv podnebných činiteľov na povrch Slovenska Zmena podnebia s nadmorskou výškou a v priebehu roka na Slovensku</p>	<p>Určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázkov oblastí Slovenska. Opísať, ako človek pôsobí na tvárnosť povrchu uviesť konkrétne príklady. Opísať podnebie na Slovensku ako sa mení počasie v priebehu jednotlivých ročných období, ako sa mení teplota a množstvo zrážok (použiť diagramy).</p>	
<p>VODSTVO SLOVENSKA</p>	<p>Rieky (<i>Morava, Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Hornád, Torysa, Dunajec</i>). Jazerá a vodné nádrže (<i>Veľké Hincovo pleso, Štrbské pleso, Oravská priehrada, Zemplínska šírava, Liptovská Mara, Gabčíkovo</i>). Podzemné vody,</p>	<p>Na mape určiť vybrané toky riek, jazerá, vodné nádrže, podzemné vody, kúpele, oblasti minerálnych a termálnych vôd. Charakterizovať význam vodstva na Slovensku na vybratých príkladoch. Opísať negatívne zásahy do vodstva Slovenska. Zhodnotiť možnosti</p>	<p>Zhodnotiť súčasný stav a navrhnúť možnosti zlepšenia vo využití a zásobovaní vodou.</p>

	<p>minerálne a termálne (<i>Žitný ostrov</i>), <i>kúpele (Piešťany, Bardejovské kúpele, Trenčianske Teplice)</i>. Vodstvo v miestnej krajine.</p>	<p>využitia podzemných vôd. Vymenovať kúpele.</p>	
<p>NÁRODNÉ PARKY A PAMIATKY ZARADENÉ DO ZOZNAMU UNESCO</p>	<p>TANAP, PIENAP, NP Nízke Tatry, NP Malá Fatra, NP Veľká Fatra, NP <i>Slovenský raj</i>, NP <i>Muránska planina</i>, NP <i>Slovenský kras</i>, NP <i>Poloniny</i>, <i>Jaskyne Slovenského krasu</i>, <i>Vlkolínec</i>, <i>Spišský hrad a Spišská Kapitula</i>, <i>Bukové lesy Nízkych Beskýd</i>, <i>Bardejov</i>, <i>Banská Štiavnica a okolie</i>.</p>	<p>Vymenovať a ukázať na mape národné parky a čím sú charakteristické Zdôvodniť význam ochrany vybratých objektov na Slovensku a vo svete. Porovnať vybrané NP Zeme a Slovenska.</p>	<p>Predstaviť v projekte NP, pamiatky UNESCO na Slovensku alebo objekty miestnej krajiny.</p>
<p>OBYVATEĽSTVO A SÍDLA</p>	<p>Sídla: <i>Banská Bystrica</i>, <i>Banská Štiavnica</i>, <i>Bardejov</i>, <i>Bratislava</i>, <i>Komárno</i>, <i>Košice</i>, <i>Kremnica</i>, <i>Levoča</i>, <i>Nitra</i>, <i>Martin</i>, <i>Michalovce</i>, <i>Piešťany</i>, <i>Poprad</i>, <i>Prešov</i>, <i>Prievidza</i>, <i>Trnava</i>, <i>Trenčín</i>, <i>Zvolen</i>, <i>Žilina</i>.</p>	<p>Porovnať povrch a osídlenie. Na základe porovnania uviesť, ktoré oblasti sú vhodné na osídlenia a ktoré nie. Uviesť podmienky pre vznik sídla. Zdôvodniť nerovnomerné osídlenie obyvateľstva na území Slovenska. Posúdiť príčiny nerovnomerného osídlenia územia. Vybrané sídla určiť na mape, charakterizovať ich polohu a uviesť ich stručnú charakteristiku (zo</p>	

		zdrojov).	
AKTIVITY ČLOVEKA	Hospodárstvo – ťažba nerastných surovín, poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, služby, obchod Cestovný ruch – Strediská letnej a zimnej rekreácie Prírodné a kultúrne lokality, ľudová kultúra Miestna krajina	Charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka na Slovensku a odlíšiť ich. Ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny Slovenska. Charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Slovenska. Podľa mapy vyznačiť dôležité oblasti pre CR a opísať ich zaujímavé miesta pre CR.	Vymenovať a určiť na mape miesta Slovenska, ktoré sú vhodné na rozvoj cestovného ruchu. Pripraviť trasu možnej exkurzie po význačných Strediskách cestovného ruchu na Slovensku. Opísať možnosti rozvoja cestovného ruchu v miestnej krajine. Pripraviť prezentáciu svojho sídla, regiónu alebo Slovenskej republiky

METÓDY A FORMY PRÁCE

Metódy a formy vyučovania nie sú predpísané, záleží na tvorivosti učiteľa a možnostiach, ktoré má k dispozícii. Odporúča sa využívať nasledujúce metódy:

1. *Motivačná metóda* - na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť:
 - motivačné rozprávanie = citlivé približovanie obsahu učenia
 - motivačný rozhovor = aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov
 - motivačný problém = upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému
 - motivačná demonštrácia = vzbudenie záujmu pomocou ukážky
2. *Expozičná metóda*
 - rozprávanie
 - vysvetľovanie
 - rozhovor
 - beseda
 - demonštračná metóda
 - pozorovanie
 - manipulácia s predmetmi
 - inštruktáž
3. *Problémová metóda*
 - heuristická metóda
 - projektová metóda

4. *Praktické aktivity*
5. *Aktivizujúce metódy*
 - diskusia
 - situačná metóda
 - inscenačná metóda
 - didaktické hry
 - skupinové vyučovanie
6. *Fixačné metódy*
 - opakovanie
 - precvičovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa odporúča využívať nasledovné učebné zdroje:

- *auditívne*: CD, počítačový program
 - *vizuálne*: učebnice: GEOGRAFIA pre 5. ročník základných škôl, GEOGRAFIA pre 6. ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, GEOGRAFIA pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, Hravá geografia – pracovný zošit pre 8. ročník ZŠ a terciu OG, encyklopédie, časopisy, obrázky, prezentácie, text, fotografie
 - *audiovizuálne*: DVD, VHS
 - *kombinované*: multimédiá
- Didaktická technika a materiálno - výučbové prostriedky:
- počítač, notebook, CD, VHS – prehrávač, dataprojektor

PRIEREZOVÉ TÉMY

Pri tvorbe tematicko výchovno-vzdelávacích plánov odporúčame do obsahu geografie v každom ročníku, vhodne implementovať prostredníctvom aktivizujúcich učebných metód nasledujúce prierezové témy:

- Environmentálna výchova – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..
- Tvorba projektov a prezentačné zručnosti – spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, ako je komunikovanie, argumentovanie, používanie informácií a práca s nimi, riešenie problémov, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupráca v skupine, prezentácia samého seba.
- Multikultúrna výchova – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo sa žiaci v škole stretávajú v súvislosti s globalizáciou sveta, so žiakmi rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na

rozvoj chápania, akceptácie, medzil'udskej tolerancie a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.

- Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu a históriu Veľkej Moravy- postavy kráľa Svätopluka.

Okrem uvedených prierezových tém odporúčame implementovať do vzdelávacieho procesu Globálne rozvojové vzdelávanie a Finančnú gramotnosť.

- Globálne rozvojové vzdelávanie sa venuje problematike Miléniových rozvojových cieľov OSN: Odstrániť extrémnu chudobu a hlad, Dosiahnúť základné vzdelanie pre všetkých, Presadzovať rovnosť mužov a žien a posilniť rolu žien v spoločnosti, Znížiť detskú úmrtnosť, Zlepšiť zdravie matiek, Bojovať s HIV/AIDS, maláriou a ďalšími chorobami, Zaisťovať udržateľný stav životného prostredia (pitná voda, kvalita života), Budovať svetové partnerstvo pre rozvoj
- Finančná gramotnosť vychádza z Národného štandardu finančnej gramotnosti verzie 1.0 a venuje sa problematike nasledujúcich tém: Človek vo sfére peňazí, Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí, Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb príjem a práca, Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, Úver a dlh, Sporenie a investovanie, Riadenie rizika a poistenie.

ROZPIS UČIVA GEOGRAFIE PRE 5. ROČNÍK

Tematický celok (počet hodín)	Obsahový štandard Téma	Výkonový štandard
<p>I. Objavovanie Zeme a vesmíru (10 hodín)</p>	<p>Tvar Zeme</p> <p>Zem ako planéta vo vesmíre</p> <p>Mesiac, mesačné fázy, príliv a odliv</p> <p>Cesty do vesmíru a na Mesiac</p> <p>Pohyby Zeme – rotácia Zeme okolo osi</p> <p>Pohyby Zeme – obeh Zeme okolo Slnka</p> <p>Dôsledky pohybov Zeme</p>	<p><u>Kognitívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ informatívne poznať základné pojmy objektov vo vesmíre ◆ získať základné poznatky o Zemi a jej postavení v Slnčnej sústave ◆ opísať tvar Zeme pomocou glóbusu ◆ vysvetliť vplyv Mesiaca na Zem, poznať mesačné fázy ◆ charakterizovať základné pohyby Zeme a poznať ich dôsledky ◆ uviesť, aké sú dôsledky obehu Zeme okolo Slnka na rôznych miestach na Zemi ◆ vysvetliť príčiny striedania dňa a noci ◆ poznať dobu otočenia Zeme okolo osi a obehu okolo Slnka <p><u>Afektívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ získať žiakov pre myšlienku ochrany Zeme a vesmíru ◆ uvedomiť si jedinečnosť života na Zemi <p><u>Psychomotorická oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ demonštrovať rotáciu Zeme okolo osi a obeh Zeme okolo Slnka pomocou glóbusu

<p style="text-align: center;">II. Povrch Zeme, svetadiely a oceány (9 hodín)</p>	<p>Svetadiely, kontinenty, oceány</p> <p>Prielivy, prieplavy, zálivy</p> <p>Ostrovy a polostrovy</p> <p>Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta (plavby K. Kolumba, F. Magalhaesa)</p> <p>Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta (plavba J. Cooka a objavenie Austrálie)</p> <p>Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta (objavenie polárnych oblastí - R. Amundsen)</p> <p>Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta (dobytie najvyššieho vrchu najhlbšieho miesta na Zemi – E. Hillary, J. Piccard, D. Walsh)</p> <p>Kozmonautika</p>	<p><u>Kognitívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vymenovať a na mape a glóbuse ukázať svetadiely, kontinenty a oceány ◆ uviesť rozdiel medzi svetadielom a kontinentom ◆ opísať, čo zobrazuje mapa podľa jej legendy ◆ pripraviť si diskusný príspevok o cestách objaviteľov a ich význame pri objavovaní sveta ◆ určiť rozdiel medzi ostrovom a polostrovom ◆ vysvetliť rozdiel medzi prielivom a prieplavom <p><u>Afektívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pestovať u žiakov tolerantnosť k rôznym národom ◆ vzbudiť záujem Žižkov o ochranu prírody na Zemi <p><u>Psychomotorická oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vedieť čítať základné údaje z mapy ◆ vedieť čítať tematické mapy ◆ ukázať na mape ostrovy, polostrovy, moria, zálivy, prielivy a prieplavy
---	---	--

III. Mapa a glóbus (14 hodín)

Glóbus, zemská os, zemské pologule, póly

Svetové strany – hlavné a vedľajšie

Ravnoběžky

Poludníky

Zemepisná sieť a určovanie geografickej polohy

Praktické precvičovanie určovania geografickej polohy

Mapa – mapové znaky, farby na mape, legenda mapy

Plán mesta, tematické mapy, turistické mapy

Mapy, automapy, mapy na internete, GPS

Mierka mapy – grafická mierka

Časové pásma

Kognitívna oblasť:

- ◆ zdôvodniť vytvorenie geografickej siete a opísať ju
- ◆ vysvetliť pojmy rovník, poludník a používať ich pri práci s mapou a glóbusom
- ◆ na nákrese pomenovať časti Zeme: severná pologuľa, južná pologuľa, západná pologuľa, východná pologuľa
- ◆ vedieť čítať mapu
- ◆ orientovať sa na mape
- ◆ získavať údaje z mapy
- ◆ zakresľovať údaje do mapy
- ◆ chápať význam legendy mapy

Afektívna oblasť:

- ◆ uvedomiť si jedinečnosť života na Zemi
- ◆ pozorovať znečistenie okolia bydliska a školy a zároveň viesť žiakov k spoluzodpovednosti za stav prírody

Psychomotorická oblasť:

- ◆ na glóbose určiť zemskú os, severný pól, južný pól, zemské pologule, rovník, nulový poludník, rovnobežky, poludníky, obratníky, polárne kružnice
- ◆ schematicky zakresliť zemeguľu, vyznačiť na nej severný pól, južný pól a zemskú os
- ◆ znázorniť obeh Zeme okolo Slnka pomocou glóbusu a podľa nákresu
- ◆ určiť svetové strany na mape a v teréne
- ◆ určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami
- ◆ odmerať vzdialenosť na mape grafickou mierkou

<p style="text-align: center;">IV. Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda (18 hodín)</p>	Stavba Zeme	<u>Kognitívna oblasť:</u>
	Pohoria a ich vznik	◆ porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach
	Sopečná činnosť	◆ opísať pohyb zemských krýh
	Zemetrasenie	◆ vysvetliť ako vzniká pohorie, sopka, sopečná činnosť, zemetrasenie
	Voda na pevnine – rieky, jazerá, umelé vodné nádrže	◆ poznať názvy najvyšších vrchov pohorí a vedieť ich porovnať podľa výšky
	Činnosť riek	◆ porozprávať zaujímavosti o nebezpečenstvách vysokých pohorí
	Ľadovce a ich činnosť	◆ uviesť príklady živelných pohrôm vo svete a diskutovať o možnostiach predchádzať im
	Činnosť vetra	◆ vysvetliť ako pôsobia voda a vietor na zemský povrch
	Atmosféra	◆ na základe príkladov porovnať oblasti na Zemi podľa rastlinstva
	Počasie	<u>Afektívna oblasť:</u>
	Typy krajín na Zemi	◆ pestovať u žiakov pocit vzájomnej spolupatričnosti pri prírodných katastrofách
	Dažďové lesy	◆ viesť žiakov k spoluzodpovednosti za stav prírody
	Savana, Púšte	<u>Psychomotorická oblasť:</u>
	Subtropické krajiny, Stepi	◆ na modeli Zeme rozlíšiť časti Zeme
	Lesy mierneho pásma	◆ určiť na mape vybraté povrchové celky a opísať ich polohu
Tundry a polárne krajiny	◆ orientovať sa na mape	
Vysoké pohoria	◆ určiť na mape sopečné oblasti, oblasti zemetrasení a opísať ich výnimočnosť	
	◆ určiť na mape sopečný pás a oblasti sveta, ktoré sú najviac ohrozené	

<p>V. Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek (10 hodín)</p>	<p>Mestá a dediny Vybrané veľkomestá sveta Kultúrne stavby Technické stavby Pamiatky UNESCO v Európe Pamiatky UNESCO v Afrike Pamiatky UNESCO v Amerike Pamiatky UNESCO v Ázi Pamiatky UNESCO v Austrálii</p>	<p><u>Kognitívna oblasť:</u> ♦ pripraviť referát o vybranom svetovom veľkomeste ♦ pripraviť projekt o vybranej kultúrnej alebo technickej stavbe <u>Afektívna oblasť:</u> ♦ pestovať u žiakov toleranciu k rôznym národom a náboženstvám ♦ viesť žiakov k váženiu si práce všetkých ľudí na Zemi <u>Psychomotorická oblasť:</u> ♦ vytvoriť mentálnu mapu svetadielov</p>
<p>VI. Projekt (5 hodín)</p>	<p>Prezentácia najkrajších miest na Zemi</p>	<p>♦ pripraviť a prezentovať projekt o miestach v rôznych častiach Zeme, ktoré vytvorila príroda alebo človek a patria medzi svetové naj ... ♦ naučiť sa princípy geografického javu</p>

ROZPIS UČIVA GEOGRAFIE PRE 6. ROČNÍK

Tematický celok (počet hodín)	Obsahový štandard Téma	Výkonový štandard
I. Planéta Zem (5 hodín)	Povrch Zeme - oceány a svetadiely, rozloženie oceánov a svetadielov na Zemi Polárne oblasti Zeme Šírkové a výškové pásma. Vznik pohorí – Andy	<u>Kognitívna oblasť:</u> ♦ určiť, na ktorej pologuli sa nachádzajú svetadiely ♦ vysvetliť vznik podnebných a rastlinných pásiem na Zemi <u>Afektívna oblasť:</u> ♦ získať žiakov pre myšlienku ochrany Zeme <u>Psychomotorická oblasť:</u> ♦ čítať mapy podľa legendy mapy ♦ určiť polohu miesta na Zemi geografickými súradnicami

II. Austrália a Oceánia – najvzdialenejší svetadiel (10 hodín)

Poloha a povrch	<p><u>Kognitívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none">♦ určiť polohu Austrálie na Zemi vo vzťahu k ostatným svetadielom♦ určiť polohu Austrálie v geografickej sieti♦ prezentovať poznatky z odborného textu, vedieť ich zatriediť♦ vysvetliť, prečo sa v Austrálii nachádzajú niektoré druhy a inde na svete nie typických živočíchov len na austrálskom svetadieli♦ opísať spôsob príchodu Európanov do Austrálie a spôsoby spolužitia s domorodcami♦ vytvoriť zoznam zaujímavých miest Austrálie♦ porovnať vybrané mestá Austrálie podľa polohy, štruktúry obyvateľstva♦ vymenovať druhy kultúry alebo športu, ktoré preslávili Austráliu, predstaviteľov vedy, kultúry, športu – aktualizovať, zostaviť zoznam športovcov♦ opísať, čo všetko je potrebné si uvedomiť pri ceste do Austrálie, pravidlá, ktoré by sme mali dodržiavať pri návšteve Austrálie♦ vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Austrálie podľa navrhnutých kritérií <p><u>Afektívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none">♦ pestovať u žiakov tolerantnosť k rôznym národom♦ vzbudiť záujem žiakov o ochranu prírody na Zemi <p><u>Psychomotorická oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none">♦ rozoznať a popísať povrchové celky♦ nadobúdať zručnosti pri práci s obrysou mapou♦ orientovať sa na mape a vedieť lokalizovať svetadiely♦ vedieť čítať základné údaje z mapy♦ vedieť čítať tematické mapy♦ pripraviť a prezentovať projekt
Podnebie a vodstvo	
Rastlinstvo a živočíšstvo	
Obyvateľstvo	
Hospodárstvo	
Problémy obyvateľov Austrálie	
Tichý oceán	
Oceánia	
Polárne oblasti Zeme	

III. Amerika – Nový svet (14 hodín)

<p>Poloha a povrch</p> <p>Podnebie a typy krajín</p> <p>Zajímavosti prírody Ameriky</p> <p>Obyvateľstvo</p> <p>Sídla</p> <p>Hospodárstvo</p> <p>Kanada</p> <p>USA</p> <p>Mexiko a karibská oblasť</p> <p>Brazília</p> <p>Argentína a laplatské štáty</p> <p>Andské štáty</p> <p>Problémy Ameriky, <i>GRV</i> (Zaistiť udržateľný stav životného prostredia (pitná voda, kvalita života))</p>	<p><u>Kognitívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ na mape určiť polohu Ameriky vo vzťah k iným svetadielom ◆ opísať, ktoré faktory najviac ovplyvňujú podnebie Ameriky ◆ opísať Amazonskú nížinu ◆ podľa mapy ku každému podnebnému pásmu priradiť rastlinné pásma a opísať ho podľa typických znakov ◆ opísať príchod Európanov a Afričanov do Ameriky ◆ opísať, v ktorých oblastiach žili staré civilizácie a čím prispeli k rozvoju vedy ◆ určil oblasti husto a riedko osídlené ◆ porovnať mestá v Amerike podľa veľkosti, štruktúry mesta, obyvateľstva ◆ vymenovať problémy, ktoré môžu byť v jednotlivých mestách a riešenia problémov súvisiacich s rastom miest ◆ opísať spôsob života vo vidieckych sídlach, aké typy sídiel sú v Amerike ◆ vymenovať, ktoré druhy kultúry alebo športu preslávili Ameriku <p><u>Afektívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ uvedomiť si jedinečnosť života na Zemi ◆ pestovať u žiakov tolerantnosť k rôznym národom ◆ pestovať u žiakov pocit vzájomnej spolupatričnosti pri prírodných katastrofách <p><u>Psychomotorická oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ čítať geografickú mapu, určovať polohu podľa geografických súradníc ◆ určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami ◆ pripraviť a prezentovať projekt
--	---

<p>IV. Projekt (4 hodiny)</p>	<p>Projekty Austrália, Océania, polárne oblasti a Amerika</p>	<p>♦ pripraviť a prezentovať projekt o zaujímavostiach z Austrálie, Océánie, polárnych oblastech alebo Ameriky</p>
-----------------------------------	---	--

ROZPIS UČIVA GEOGRAFIE PRE 7. ROČNÍK

Tematický celok (počet hodín)	Obsahový štandard Téma	Výkonový štandard
I. Premeny Zeme (4 hodiny)	<p>Podnebné oblasti Zeme (pasáty, monzuny)</p> <p>Prví ľudia na Zemi (Afrika, Ázia)</p> <p>Vznik kultúr, rasy, náboženstva (Afrika, ázia)</p>	<p><u>Kognitívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ charakterizovať rasy, národy, dôsledky miešania rás ◆ vysvetliť vplyv náboženstva na problémy vo svete, vznik konfliktov, ich príčiny <p><u>Afektívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ spoznať problémy ľudí vo veľkomestách <p><u>Psychomotorická oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zakresliť smer pasátov v jednotlivých podnebných pásmach

II. Afrika (11 hodín)	Poloha a pobrežie	<u>Kognitívna oblasť:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ určiť polohu Afriky na Zemi vo vzťahu k ostatným svetadielom ◆ určiť polohu Afriky v geografickej sieti ◆ vysvetliť vznik Sahary ◆ vytvoriť zoznam zaujímavých miest Afriky ◆ porovnať vybrané mestá Afriky podľa polohy, štruktúry obyvateľstva ◆ opísať život obyvateľov v rozličných častých, spoznať globálne problémy – hlad, choroby, náboženské a kultúrne spolunažívanie ◆ vymenovať druhy kultúry, ktoré preslávili Afriku, ◆ opísať, čo všetko je potrebné si uvedomiť pri ceste do Afriky, pravidlá, ktoré by sme mali dodržiavať pri návšteve Afriky ◆ vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Afriky podľa navrhnutých kritérií <u>Afektívna oblasť:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pestovať u žiakov tolerantnosť k rôznym národom ◆ vzbudiť záujem žiakov o ochranu prírody na Zemi <u>Psychomotorická oblasť:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ rozoznať a popísať povrchové celky ◆ nadobúdať zručnosti pri práci s obrysovou mapou ◆ orientovať sa na mape a vedieť lokalizovať svetadiely ◆ vedieť čítať základné údaje z mapy ◆ vedieť čítať tematické mapy ◆ pripraviť a prezentovať projekt
	Povrch	
	Podnebie	
	Vodstvo	
	Rostlinstvo a živočíšstvo	
	Obyvateľstvo a sídla, <i>GRV (Odstrániť extrémnu chudobu a hlad)</i>	
	Hospodárstvo	
	Severná Afrika, <i>GRV (Znížiť detskú úmrtnosť, Bojovať s HIV/AIDS, maláriou a ďalšími chorobami)</i>	
	Stredná Afrika	
	Južná Afrika	

III. Ázia (14 hodín)	Poloha a pobrežie	<u>Kognitívna oblasť:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ na mape určiť polohu Ázie vo vzťah k iným svetadielom ◆ vysvetliť ako vznikli pohoria na príklade Himalají ◆ charakterizovať rieky, jazerá ◆ podľa mapy ku každému podnebnému pásmu priradiť rastlinné pásma a opísať ho podľa typických znakov ◆ opísať, v ktorých oblastiach žili staré civilizácie a čím prispeli k rozvoju vedy ◆ určiť oblasti husto a riedko osídlené ◆ porovnať mestá v Ázii podľa veľkosti, štruktúry mesta, obyvateľstva ◆ opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, vymenovať problémy krajín ◆ vymenovať, ktoré druhy kultúry alebo športu preslávili Áziu <u>Afektívna oblasť:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ uvedomiť si jedinečnosť života na Zemi ◆ pestovať u žiakov tolerantnosť k rôznym národom ◆ pestovať u žiakov pocit vzájomnej spolupatričnosti pri prírodných katastrofách <u>Psychomotorická oblasť:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ čítať geografickú mapu, určovať polohu podľa geografických súradníc ◆ určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami ◆ pripraviť a prezentovať projekt
	Povrch	
	Podnebie	
	Vodstvo	
	Rastlinstvo a živočíšstvo	
	Obyvateľstvo a sídla	
	Hospodárstvo	
	Juhozápadná Ázia	
	Južná Ázia	
	Juhovýchodná Ázia	
	Východná Ázia	
	Severná Ázia	
	Stredná Ázia	

IV. Projekt (4 hodiny)	Prezentácia projektov o Afrike, Ázii	♦prípraviť a prezentovať projekt o zaujímavostiach z Afriky alebo Ázie
---------------------------	--------------------------------------	--

ROZPIS UČIVA GEOGRAFIE PRE 8. ROČNÍK

Tematický celok (počet hodín)	Obsahový štandard Téma	Výkonový štandard
I. Európa náš svetadiel (29 hodín)	Poloha Povrch Vodstvo Podnebie Obyvateľstvo Štáty podľa regiónov Hospodárstvo, <i>Finančná gramotnosť</i> <i>(Človek vo sfére peňazí)</i> Cestovný ruch Problémy Európy, <i>GRV (Budovať svetové partnerstvo pre rozvoj)</i>	<u>Kognitívna oblasť:</u> ♦ určiť polohu Európy na Zemi vo vzťahu k ostatným svetadielom ♦ určiť polohu Európy v geografickej sieti ♦ určiť na mape vybrané povrchové celky ♦ porovnať vplyv Labradorského, Gólfského prúdu ♦ vytvoriť zoznam zaujímavých miest Európy ♦ porovnať vybrané mestá Európy podľa polohy, štruktúry obyvateľstva ♦ opísať život obyvateľov v rozličných častých, spoznať globálne problémy – hlad, choroby, náboženské a kultúrne spolunažívanie ♦ vymenovať druhy kultúry, ktoré preslávili Európu, ♦ vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Európy podľa navrhnutých kritérií ♦ vytvoriť návrh exkurznej trasy po Európe so zástavkami v zaujímavých častých Európy ♦ určiť možnosti využitia jednotlivých oblastí a miest v európe na rozvoj cestovného ruchu <u>Afektívna oblasť:</u> ♦ pestovať u žiakov toleranciu k rôznym národom ♦ vzbudiť záujem žiakov o ochranu prírody na Zemi

		<u>Psychomotorická oblasť:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ rozoznať a popísať povrchové celky ◆ na obrysovej mape pomenovať všetky štáty Európy a ich hlavné mestá ◆ orientovať sa na mape a vedieť lokalizovať svetadiely ◆ vedieť čítať základné údaje z mapy ◆ vedieť čítať tematické mapy ◆ pripraviť a prezentovať projekt
II. Projekt (4 hodiny)	Prezentácia projektov o Európe, Európskej únii	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pripraviť a prezentovať projekt o zaujímavostiach z Európy

ROZPIS UČIVA GEOGRAFIE PRE 9. ROČNÍK

Tematický celok (počet hodín)	Obsahový štandard Téma	Výkonový štandard
<p>I. Geografia v bežnom živote (5 hodín)</p>	<p>Mapy</p> <p>Geografické súradnice na mapách</p> <p>Číselná mierka mapy</p> <p>Tematické mapy, GPS v praxi</p>	<p><u>Kognitívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zdôvodniť vytvorenie geografickej siete a opísať ju ◆ rozumieť číselnej mierke mapy <p><u>Afektívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ uvedomiť si jedinečnosť života na Zemi <p><u>Psychomotorická oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami ◆ čítať základné údaje z mapy

<p style="text-align: center;">II. Slovensko (24 hodín)</p>	<p>Poloha Slovenska</p> <p>Povrchové celky: pohoria</p> <p>Povrchové celky: nížiny a kotliny</p> <p>Premeny povrchu Slovenska</p> <p>Podnebie</p> <p>Vodstvo Slovenska</p> <p>Národné pamiatky</p> <p>Pamiatky zoradené do zoznamu UNESCO</p> <p>Obyvateľstvo a sídla</p> <p>Aktivity človeka: hospodárstvo, <i>Finančná gramotnosť (Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb príjem a práca)</i></p> <p>Aktivity človeka: cestovný ruch</p> <p>Aktivity človeka: prírodné a kultúrne lokality</p>	<p><u>Kognitívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ určiť na mape polohu Slovenska zemepisnými súradnicami ◆ ukázať na mape povrchové celky Slovenska a charakterizovať ich polohu a porovnať nadmorskú výšku podľa mapy ◆ stručne opísať vnik slovenských pohorí ◆ charakterizovať rozloženie nížin a kotlin na Slovensku a ich význam pre obyvateľstvo ◆ opísať ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch v jednotlivých častiach Slovenska a uviesť ich príklady ◆ vysvetliť na príkladoch ako vzniká skalné mesto, riečna dolina, sprašové nánosy, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, jazerá a vymenovať príklady ◆ určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázkov oblastí Slovenska ◆ opísať ako človek pôsobí na tvárnosť povrchu, uviesť konkrétne príklady ◆ opísať podnebie na Slovensku ako sa mení počasie v priebehu jednotlivých ročných období, ako sa mení teplota a množstvo zrážok ◆ na mape určiť vybrané toky riek, jazerá, vodné nádrže, podzemné vody, kúpele, oblasti minerálnych a termálnych vôd ◆ charakterizovať význam vodstva na Slovensku na vybraných príkladoch ◆ opísať negatívne zásahy do vodstva Slovenska ◆ zhodnotiť možnosti využitia podzemných vôd ◆ vymenovať kúpele ◆ vymenovať a ukázať na mape národné parky a čím sú charakteristické
---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ zdôvodniť význam ochrany vybraných objektov na Slovensku a vo svete ◆ porovnať vybrané NP Zeme a Slovenska ◆ porovnať povrch a osídlenie ◆ na základe porovnania uviesť, ktoré oblasti sú vhodné na osídlenia a ktoré nie ◆ uviesť podmienky pre vznik sídla ◆ zdôvodniť nerovnomerné osídlenie obyvateľstva na území Slovenska ◆ posúdiť príčiny nerovnomerného osídlenia územia ◆ vybrané sídla určiť na mape, charakterizovať ich polohu a uviesť stručnú charakteristiku ◆ charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka na Slovensku a odlíšiť ich ◆ ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny Slovenska ◆ charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Slovenska ◆ podľa mapy vyznačiť dôležité oblasti pre CR a opísať ich zaujímavé miesta pre CR <p><u>Afektívna oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pestovať u žiakov tolerantnosť k rôznym regiónom Slovenska ◆ vzbudiť záujem žiakov o ochranu prírody na Slovensku <p><u>Psychomotorická oblasť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ rozoznať a popísať povrchové celky ◆ nadobúdať zručnosti pri práci s obrysou mapou ◆ orientovať sa na mape a vedieť lokalizovať vybrané objekty ◆ pripraviť a prezentovať projekt
--	--	---

III. Projekt (4 hodiny)	Prezentácia o Slovensku – našej vlasti	♦ pripraviť a prezentovať projekt o svojom sídle, regióne alebo Slovenskej republike
----------------------------	--	--